

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

STRUČNA SLUŽBA ZA KOORDINACIJU
RADA MJESNIH ZAJEDNICA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

LOCAL COMMUNITIES COORDINATION
DEPARTMENT

07-11-2018

Broj: 11-49-979/17
Iliča, 05.11.2018. godine

Viso tačka dnevnog
reda za 20 redovnu
sjednicu DV

Lukman

OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDMET: Informacija, dostavlja se

Na osnovu Programa rada Općinskog vijeća Iliča za 2018. godinu usvojenog na 11. redovnoj sjednici, održanoj dana 27.12.2017. godine, dostavljamo Vam materijal Stručne službe za koordinaciju rada mjesnih zajednica Općine Iliča, za novembarsku sjednicu Općinskog vijeća za temu:

1. Informacija o problemima pasa latalica na području Općine Iliča

Navedeni materijal Vam dostavljamo u pisanoj formi i CD elektronskoj verziji.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:
1x Naslovu
1x a/a

RUKOVODILAC STRUČNE SLUŽBE

Enes Čorbo

Butmirská cesta br. 12. Sarajevo, BiH, tel/fax. +387 33 775-654, centrala 775-600
www.opcinilida.ba, E-mail: koordinacija.mz@opcinilida.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

STRUČNA SLUŽBA ZA KOORDINACIJU
RADA MJESNIH ZAJEDNICA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

LOCAL COMMUNITIES COORDINATION
DEPARTMENT

INFORMACIJA O PROBLEMIMA PASA LUTALICA NA PODRUČJU OPĆINE ILIDŽA

Ilidža, Oktobar 2018 godine

Nosilac izrade materijala:
**Stručna služba za koordinaciju
rada mjesnih zajednica**

UVOD

Programom rada općinskog vijeća Ilijadža za 2018 godinu, planirano je razmatranje informacije o problemima pasa latalica na području općine Ilijadža. Kao i u ranijim informacijama želimo da i ovaj put podsjetimo Općinsko vijeće i vijećnike koji su zakonski okviri vezano za ovo pitanje, koje su ranije i trenutne preduzete aktivnosti od nadležnih institucija za rješavanje problematike kao i statistički podaci koje smo dobili od nadležnih institucija kao i statističke pokazatelje u odnosu na prethodni period.

ZAKONSKI OKVIR – zakonski propisi i nadležnosti vezano za ovu oblast

Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja, koji je usvojen 31. 03. 2009 godine (objavljen u „SL. glasniku BiH“ broj 25/09), a stupio na snagu 08. 04. 2009 godine, istim se uređuje odgovornost ljudi za zaštitu i dobrobit životinja u pogledu držanja, smještaja i ishrane, zaštite od mučenja, zaštite životinja u vrijeme ubijanja i klanja, stresa tokom transporta, zaštite divljih životinja, te odnos prema napuštenim životnjama, kućnim ljubimcima i labaratoriskim životnjama, formiranjem etičke komisije i stručnog savjeta, kao i nadzor nad provođenjem ovog zakona i sankcije za prekršioce zakona. Ovaj Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja je donesen na državnom nivou, dok je veterinarsko –zdravstvena zaštita životinja u nadležnosti Kantona koji treba da ima svoje veterinarske stanice, upravu za inspekcijske poslove pri kojoj radi i veterinarska inspekcija. Na osnovu Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja doneseni su i podzakonski akti: „Pravilnik o osnivanju i uslovima koje moraju ispunjavati skloništa za životinje“ i Pravilnik o osnivanju i uslovima koje mora ispunjavati higijenski servisi“. Implementacija Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja i podzakonskih akata još uvijek je teško provodljiva jer se nisu stekli svi potrebni uslovi za njegovu primjenu.

Međutim šta je važno napomenuti iz Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja prema članu 14. je to da se eutanazija može izvršiti samo ako:

- a) se životinja ne može izlijeciti, a ostanak u životu će joj uzrokovati nepotrebne bolove i pažnju;
- b) je životinja dostigla visoku starost i otkazuju joj osnovne životne funkcije;
- c) životinja boluje od neizlječive bolesti, posebno one koja može ugroziti ljudi;
- d) je opasna za okolinu;
- e) je životinja u agoniji;

Takođe je važno izdvojiti poglavje IX ovog Zakona gdje reguliše zaštitu napuštenih i izgubljenih životinja, pa se u članu 27. kaže da je napuštenim i izgubljenim životnjama potrebno osigurati adekvatan smještaj i veterinarsko- zdravstvenu pomoć te se regulišu obaveze lica koje pronađe napuštenu ili izgubljenu životinju.

U dosadašnjem periodu pokretale su se aktivnosti u izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja, a koje se odnose na period do kada može zbrinuta životinja biti u azilu do udobjavanja, međutim do izmjena još uvijek nije došlo.

Važno je naglasiti član 28. stav 4. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja gdje se kaže da skloništa za životinje može osnovati fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet.

S tim u vezi može se zaključiti da općina ima mogućnost da osniva skloništa za životinje što automatizmom stvara obavezu da pronalazi rješenja u rješavanju problema napuštenih životinja, a posebno pasa latalice kako bi što kvalitetnije zaštitila svoje građane.

AKTIVNOSTI

U cilju rješavanja problema napuštenih i izgubljenih životinja Vlada Kantona Sarajevo je 27. 12. 2011. godine donijela zaključak gdje se daje saglasnost na tekst Sporazuma o sufinansiranju iznajmljivanju objekta skloništa za napuštene i izgubljene životinje u Prači. Dana 29. 12. 2011 godine Grad Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša KS, Ministarstvo privrede KS, te devet općina u Kantonu Sarajevo potpisali su Sporazum o sufinansiranju iznajmljivanja objekta za napuštene i izgubljene životinje u Prači u Bosansko –podrinjskom kantonu Goražde.

Općina Ilijadža kao potpisnica navedenog sporazuma je zaključila Ugovor o iznajmljivanju kompleksa objekta skloništa za napuštene i izgubljene životinje u Bosansko –podrinjskom kantonu Goražde sa „MURAI –KOMERC“ d.o.o. Vogošća gdje je ista ispoštovala svoje obaveze za 2012. i 2013. godinu. Međutim općina Ilijadža nije potpisala ponuđeni Ugovor o korištenju usluga higijenskog servisa i skloništa za napuštene životinje u Prači sa „MURAI –KOMERC“ d.o.o. Vogošća jer je prijedlog ugovora bio neprihvatljiv ali je općina Ilijadža uputila prihvatljiv prijedlog Ugovora Ministarstvu privrede Kantona Sarajevo i „MURAI-KOMERC“-u sa primjedbama na način praćenja realizacije Ugovora i evidencije istog u skladu sa Zakonom, te da se plaćanje vrši prema pruženim uslugama na području općine Ilijadža do iznosa koji je utvrđen sporazumom. Na dostavljeni prijedlog Ugovora i primjedbi općina Ilijadža nikad nije dobila odgovor, poslije toga općina Ilijadža nije imala saradnje sa azilom u Prači

U predhodnom periodu Vlada Kantona Sarajevo je pokušavala nizom sastanaka, obilazaka i sl. da prevaziđu nagomilane probleme vezano za pse latalice, ali se sve to završilo samo na pokušajima bez konkretnih rezultata. Tako da je Vlada Kantona Sarajevo 2014 godine donijela Zaključak da se za potrebe hvatanja opasnih, agresivnih i bolesnih pasa aktivira kafileirska služba- KJKP RAD koja će u saradnji s KJP“Veterinarska stanica“ Sarajevo, Veterinarskim fakultetom i Fondacijom „Dog-trast“ početi sa aktivnostima vezane za pse latalice. Gore navedeni su 11. 08. 2015 godine počeli sa radom. U daljnjim aktivnostima Vlada Kantona Sarajevo je otkupila nekretninu (azil za pse) u općini Pale-Prača i Zaključkom od 26.01.2018. godine kojim je zaduženo ministarstvo privrede KS da preuzme nekretninu u Prači i uvede u posjed KJP „Veterinarska stanica“ da bi dana 07.05.2018. godine KJP „Veterinarska stanica“ preuzeila upravljanje nad istim. Ovim hronološkim dešavanjima od 2014. godine pa do danas se u potpunosti izmijenila slika na ulicama Kantona Sarajevo da je gotovo neprimjetno koncentrisanje napuštenih životinja –pasa latalica što nam i statistički podatci to pokazuju.

Općina Ilijadža je sama krenula u aktivnost konkretnog rješavanja problema pasa latalica te je sa Zemljoradničkom zadrugom Ilijadža оформила sklonište za napuštene životinje u Gladnom polju i 06. 06. 2012 godine Zaključila ugovor sa Zemljoradničkom zadugom Ilijadža na zbrinjavanju pasa latalica sa područja općine Ilijadža koji je još uvijek aktivan Aneksom ugovora. Prihvatilište u Gladnom polju kojim upravlja i gazduje UPI Zemljoradnička zadružna Ilijadža je malog kapaciteta gdje se maksimalno može smjestiti 100 napuštenih životinja i gdje je trenutno smješteno nešto više od 80 pasa latalica.

Pošto je na nivou Kantona Sarajevo gotovo sistemski riješen problem pasa latalica nameće se pitanje i trajnog rješavanja prihvatilišta u Gladnom polju da li spajanjem sa azilom u Prači ili dislociranjem svih pasa u azil Prača.

Treba napomenuti da je Općinsko vijeće Ilijadža u proteklom periodu imalo sluha za navedenu problematiku samim tim što je podržalo izdvajanje novčanih sredstava za prihvatilište napuštenih životinja u Gladnom polju te kroz svoje redovne sjednice donosilo Zaključke ,prijedloge ,podrške i sl. za navedenu problematiku.

STATISTIČKI PODACI

Na osnovu prikupljenih podataka od nadležnih institucija koje se susreću sa problemom pasa latalica odnosno u direktnom su kontaktu sa građanima općine Ilidža, prezentujemo Vam slijedeće statističke podatke:

1. UPI ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA „ILIDŽA“

- Broj pasa latalica koji se trenutno nalaze u Prihvatilištu je 84.
- Broj udomljenih pasa latalica po evidenciji UPI ZZ „ILIDŽA“ je 205.
- Broj pasa latalica koje su nevladine organizacije udomile ili na drugi način zbrinule je 342, a za koje UPI ZZ „ILIDŽA“ nema evidenciju.
- Ukupan broj pasa latalica koji je doveden u prihvatište od njegovog osnivanja pa do danas je 631 pas latalica, s obzirom da su kapaciteti ograničeni nastoji se da u prihvatilištu kreće maksimalno do 100 pasa latalica.

U odnosu na prethodni period po sadašnjem stanju broj pasa u prihvatilištu je veći za 3 psa udomljeno je 35 pasa po evidenciji UPI UZZ „ILIDŽA“ i 76 pasa koje su udomile nevladine organizacije što je sveukupno kroz prihvatište u odnosu na prethodni period bilo udomljeno 114 pasa.

2. JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO-ILIDŽA

a.) Organizaciona jedinica Ilidža- Služba porodične medicine

- U periodu od početka 2018. godine u službi porodične medicine bilo je 28 pacijenata koji su se javili za pomoć prilikom ujeda pasa latalica.

b.) Organizaciona jedinica Ilidža-Školski dispanzer

- U periodu od početka 2018. godine u dispanzeru za školsku djecu bilo je 3 pacijenata koji su se javili za pomoć sa ozljedama koje su nastale prilikom napada pasa latalica.

c.) Organizaciona jedinica Ilidža- Služba za zaštitu predškolske djece

- U periodu od početka 2018. godine u dispanzeru za predškolsku djecu bilo je 2 pacijenata koji su se javili za pomoć sa ozljedama koje su nastale prilikom napada pasa latalica. Jedno dijete je bilo u kontaktu sa vlasničkim psom (pas u njihovom vlasništvu) i jedno dijete iz Romske populacije.

U odnosu na prethodnu godinu imamo 8 ujeda više koji su evidentirani u ambulanti porodične medicine , 2 ujeda manje koja su evidentirana u školskom dispanzeru i 2 nova ujeda koja su evidentirana u dispanzeru za predškolsku djecu.

3. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

V policijska uprava Ilidža - policijska stanica Ilidža

- U periodu od početka 2018. godine evidentirana su 3 napada pasa latalica . U odnosu na prethodnu godinu imamo 14 prijava manje napada pasa latalica.

4. KJKP „RAD“ SARAJEVO-Higijeničarska služba – RJ „Kafilerija“

- Prema podatcima KJKP „RAD“ –RJ Kafilerija sa području općine Ilijadža u 2016. godini je uhvaćeno 830 pasa a u 2017. godini 1386 pasa koji su predati Veterinarskim stanicama na dalji postupak(pregled, obilježavanje, kastraciju, liječenje, udomljavanje, eutanazija).
U odnosu na prethodne Informacije po prvi put dobijamo ove podatke od KJKP „RAD“

5.KJP „VETERINARSKA STANICA „STANICA

- Prema podatcima KJP „Veterinarska stanica“ Sarajevo u periodu od 31.03.2018. godine do 05.09.2018. godine je izvršen prijem i veterinarski se obradio 221 pas latalica sa područja općine Ilijadža. Kao i što je navedeno KJP „ Veterinarska stanica „ Sarajevo je 07.05.2018 preuzeila na upravljanje azil u Prači .

U odnosu na prethodne Informacije po prvi put dobijamo ove podatke od „Veterinarska stanica“ Sarajevo.

6.OPĆINA ILIDŽA

a.) Pravobranilaštvo općine Ilijadža

- Broj tužbi od strane građana prema općini Ilijadža vezano za napade i ozljede od pasa latalica je 46, od kojih su u 32 predmeta prvostepene presude .čeka se odluka drugostepenog suda , 13 tužbi su u toku postupka , a jedna tužba je izvršena po drugostepenoj presudi.
U odnosu na prethodnu Informaciju podnešene su 3 tužbe , 4 predmeta donesena su prvostepenom presudom i jedna tužba je izvršena po drugostepenoj presudi.

b.) Služba za privredu i turizam

- Prema podatcima navedene Službe u 2018. godini nastavljena je saradnja sa UPI ZZ-a „ILIDŽA“ zaključen je Anex Ugovora o iznajmljivanju objekata -skloništa za napuštene i izgubljene životinje na period od 01.01.2018. godine do 31.12.2018. godine
Do sada je u 2018. godini Služba zaprimila 1 prijavu napada pasa latalica na perad, 1 prijavu za štetu na nasijanoj bašti i 3 prijave za ugriz građana i 3 prijave za uznemiravanje građana uslijed preglasnog laveža.

c.)Podatci mjesnih zajednica sa područja općine Ilijadža

- Prema podacima svih mjesnih zajednica sa područja općine Ilijadža znatno su smanjene prijave napada pasa latalica. Uglavnom evidentirane su manje grupe pasa latalica 3-5 na mjestima gdje su napušteni i devastitani prostori, koritom rijeke Željeznice ,šumskim površinama Rakovice i Blažuju u mjestima gdje je nastanjena Romska populacija u najvećoj mjeri su koncentrisani uz postojeće prihvatilište u Gladnom polju i tu su evidentirani najčešći napadi.Svaka prijava o koncentraciji i napadu pasa latalica se uredno evidentira i odmah javlja higijenskom servisu i Veterinarskoj stanici na dalje postupanje

PRIJEDLOG MJERA

Da bi što kvalitetnije rješili problem pasa latalica sa područja općine Ilijadža i šire neophodne su su slijedeće mjere koje bi se trebale kretati u nekoliko pravaca:

- donijeti općinsku Odluku o uslovima i načinu držanja pasa
- uraditi bazu podataka o svim vlasnicima pasa
- izvršiti mikročipovanje svih vlasničkih pasa (Čl.8 stav 1 i 2)
- propisati u Odluci kaznene odredbe za vlasnike koji svoje ljubimce ostave na ulici (član 41. zakona o zaštiti i dobrobiti životinja).

Gore navedene mjere bi bile vođene u Uredu za veterinarstvo ili veterinarskoj organizaciji BiH koju odredi ured , nadzor nad provođenjem ovih mjeri bi provodila nadležna veterinarska inspekcija.

Baza podataka bi bila vođena u Uredu za veterinarstvo ili vetrinarskoj organizaciji BiH koju odedi Ured, mikročipiranje pasa bi se obavljalo u nadležnim veterinarskim ustanovama dok bi nadzor nad provođenjem ovih mjeri provodila nadležna veterinarska inspekcija koja bi predhodno uputila poziv vlasnicima životinja koji nisu izvršili mikročipiranje da to izvrše do određenog roka. Slijedeće mjeri tiču se postojećih azila odnosno skloništa za napuštene životinje:

- U azilima bi trebalo izvršiti pregled zdravstvenog stanja kliničkim i specijalističkim pregledima da bi se eventualno utvrdile zarazne (zoonoze) i neizlječive bolesti pasa koje bi trebalo eutanazirati na human način (član. 14 stav c.d.e. i član 15. stav 1. Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja),kao i njihova legalnost.
- Pojačati kampanju za udomljavanje životinja kroz sredstva informisanja i NVO-e
- Predložiti amandmane na postojeći Zakon o dobrobiti i zaštiti životinja
- Eventualno građevinski proširiti kapacitet azila u slučaju potrebe

Ove mjeri bi trebali provoditi udruženo sa Veterinarskim stanicama na području kantona Sarajevo i kafilerijom te bi na ovaj način smanjili njihovu populaciju. Osim toga uklanjanjem jako agresivnih pasa sa ulica bi se reduciralo ili potpuno onemogučio napad pasa na stanovnike čime bi se promjenila i svijest ljudi o ostalim napuštenim, sada zdravim i sterilisanim psima koji bi se nakon ovih mjeri našli na ulicama jer bi se ovi psi već prilagodili na ovakve uslove življjenja i nebi predstavljali opasnost za stanovnike ni agresivnošću ni zdravstvenim stanjem čime bi se stvorilo sigurno okruženje i interakcija između ljudi i napuštenih pasa. Također bi se istovremeno trebalo u svim edukativnim ustanovama (vrtići, osnovne i srednje škole) od strane NVO-a i ljubitelja životinja provoditi edukativne kampanje kojim bi se promovisalo odgovorno vlasništvo i human odnos prema životnjama.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:

1x Naslovu

1x a/a

RUKOVODILAC STRUČNE SLUŽBE

Enes Čorbo